

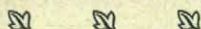
de brede, zandige kreek De Piet oversteken, en ontdekten al vlug, dat het een kokmeeuw- en sternkolonie moest zijn. Het bleek een pracht-kolonie: geen nest was er geraapt, zodat we onuitsprekelijk genoten. In de obione-randen langs de kreek, lag kokmeeuwennest naast kokmeeuwennest, tientallen achter elkaar, op rijen. Overal, zelfs in de nietigste obionepolletjes op het vlakke strand hadden de kokmeeuwen hun schat gedeponerd, maar alleen langs de kreekkanten hadden ze ware nesten gebouwd, hele burchten van takken en plantendelen; in de lagere gedeelten was er vaak in 't geheel geen nest, doch lagen de eieren op heel enkele strootjes. Hieruit blijkt weer eens, hoe 'n fijn instinct de handelingen der dieren leidt, hadden ze immers in de lage pollen grote nesten gebouwd, dan zouden deze veel eerder gehavend worden door de grillen van de wind, zo ze niet geheel zouden kapseizen.

(Wordt vervolgd).

Fig. 4. Kokmeeuw.

JOH. A. M. WARREN.

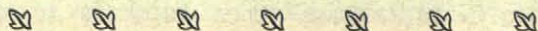

VAN GROEI EN BLOEI EN JAARGETIJD.

Wanneer we soms in het voorjaar eens een paar gure dagen hebben, dan hooren wij dikwijls de klacht: „hier in Holland krijgen we pas warm weertje na den langsten dag, eerder niet.” Wie echter trouw dagboek houdt en de Meimaanden van de laatste twintig jaren eens naslaat, kan zich verlustigen in aantekeningen over menigen „idealen Meidag” met een zachten Zuidoostenwind, een helderen hemel en liefst den nacht daarvoor nog eerst een malsch regenbuitje. Zulke gevallen komen dikwijls genoeg voor, houdt ze dankbaar in gedachten. En, zoo mogelijk, zie dan eens dag aan dag of uur op uur in wat voor tempo alles groeit en bloeit en hoe roerig het is in de dierenwereld.

Ook blijkt geregeld de Meidoorn in bloei te staan op den vijftienden. De Meidoorn in Mei gedraagt zich vrijwel op dezelfde manier als de Sleedoorn in April, met dit verschil dat hij eerst bladeren krijgt en dan bloemen. Waar hij vrij staat heeft hij takken tot dicht bij den grond, afhangende takken die met hun uiteinden reiken tot in het gras en de blauwe eereprijsjes. Aan den zonnkant gaan die al bloeien in het begin van de maand en dat is dan een heele fraaiigheid, de Meidoornbloesem half verborgen tusschen de vossestaarten en de Veronica's. De rest van den boom is nog groen, met wat spikkels van bloemknoppen. Dag aan dag kruipt de bloem nu omhoog, sneller of minder snel al naar de wisseling van het weer. Ge kunt een statistiekje maken van het aantal bloemen die open gaan en den invloed constateeren van temperatuur, zonbestraling, vochtigheid en onweersbuien.

Het verloop van den bloei van elke bloem lijkt weer op het geval van de sleedoorn. In de zich openende bloem vertoont zich eerst stijl en stempel. Gaan de kroonblaadjes zich spreiden dan zijn de meeldraden met hun mooie paarse helmknoppen nog gebogen naar den stijl heen, maar dra spreiden ze zich buitenwaarts. De helmknoppen zijn dan meest nog dicht en openen zich eerst als ze op veiligen afstand van den stempel staan en er is dus eerst weinig kans op zelfbestuiving. De honig ligt nog vlakker dan bij de sleedoorn en de bezoekers zijn dan ook voornamelijk vliegen en korttongige bijtjes en wespen en ook hier alweer het meest in den

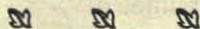
morgen tusschen tien en twaalf uur. En heel dikwijls is er geen enkel insect op te zien. Ook bij heel veel andere planten is dat het geval, ik herinner mij een heele grashelling met stralende margrietten waar zich op de honderden bloemen geen enkel insect vertoonde.

De oogst van den Meidoorn valt meestal goed uit. Een overvloedige oogst is geenszins een aanwijzing voor een strengen winter in het verschiet.

Een bijzondere studie kunnen wij ook maken van het ontstaan van stamboomen of van struiken, de vorming van de korte bloeitwijgjes, de groei van waterloten en van de bedoorning. Dit alles liefst in de vrije natuur en aan echte zaailingen.

Ondergrondse uitloopers maakt de Meidoorn zelden of nooit, maar wel kunnen de afhanginge takken wortels schieten en tot afzonderlijke struikjes opgroeien. Let ook op takken met of zonder doorns.

JAC. P. TH.

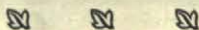
BOEKBESPREKING.

Van Noorduy'n's Wetenschappelijke Reeks ontvingen wij weder eenige der keurig uitgevoerde deeltjes. Helaas ontbreekt ons de ruimte, om ze naar verdienste te bespreken. Het zijn: Dr A. D. J. MEEUSE: *De inwendige structuur van de hoogere plant*, in het bijzonder te loven om de vele prachtige oorspronkelijke illustraties. prijs f 3.10.

Dr TH. WEEVERS: *De alcaloiden en glucosiden der planten*: een exacte behandeling van de chemische bouw, benevens een bespreking van „aard en gebruik” van deze belangrijke stoffen alsmede de zeer interessante geschiedenis van de genot en genezing verschaffende planten zelve. prijs f 2.10.

Dr G. L. FUNKE: *Experimenteele plantensociologie*: Onderzoekingen en proeven omtrent het samenleven van lagere en hoogere planten met vooral de betrekkingen met schimmels en bacteriën, de invloed van uitscheidingen van wortels, het vraagstuk van de mykorrhiza, de knolletjes aan de vlinderbloemen e.a., de positie van Stofzaad, nieuwe inzichten omtrent de werking van de opperhuid der bladeren enz. enz. een geweldige verruiming aan inzicht in het leven van plant en plantengemeenschap. prijs f 4.25.

JAC. P. TH.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Winteraconiet = Ayta-blomke. In uw Geïllustreerde Flora van Nederland zag ik ons Aytablomke als Winteraconiet ingeschreven.

Misschien wilt u wel eenige bijzonderheden over dit bloempje vernemen, dat wij, bewoners van Wirdum en Swichum Aytablomke noemen. Zooals u misschien wel weet had Viglius van Ayta ook een woonplaats in Swichum, die hij Ayta-State noemde.

Deze Viglius maakte soms verre tochten naar vreemde landen. Op een terugreis uit het Heilige Land, trok hij door Italië, waar hij als aandenken van zijn tocht een bloembolletje van mee nam. Dit heeft zich vermenigvuldigd en nu is het heele erf begroeid met Aytablomkes. Nu meende mijn moeder dat ongeveer dertig jaar geleden eenige leerlingen van een tuinbouwhoogeschool, vermoedelijk uit Wageningen Aytastate hebben bezocht en misschien eenige bolletjes van het blomke hebben meegenomen. En is het toen op eenige plaatsen in ons land overgeplant? In Friesland zijn velen van meening dat het alleen op Ayta State voorkomt. Als het niet te veel geveerd is, zou ik hierover gaarne nadere bijzonderheden van u vernemen.

Wirdum, 6 Maart '43.

G. v. D. MARK.

Wanneer mij zoo iets gevraagd wordt dan ga ik te rade bij den meest belezene van mijn plantkundige vrienden, onzen waarden heer W. van Dijk. Hij stelt mij niet te leur en verschaft mij uitvoerige nadere bijzonderheden, die ik wegens de papierschaarschte hier beknopt weergeef. Jammer genoeg. Hij schrijft dan: